

10 ན་མ་ 20 ཡི་རང་ཉིས་རྒྱུ་ཕྱི་མཚུགས་ཚེས།

གངས་རིགས་ནི་ཚོན་རིག་གི་མ་མར་འཛོད་ཅིང་། གངས་རིག་གི་སློབ་མེད་པའི་སྲུང་འབྲས་ཀྱིས་བརྗོད་འཕྲིན་སླེལ་ཐབས་དང་བསམ་གཞིགས་ལུས་པར་གལ་ཆེན་གྱི་ལུས་པ་ཐོན་ཡོད། རྒྱུ་གངས་རིག་ལ་ཚེས་རྒྱུ་ནམ་གཞི་ཡོད་པ་ལས་གཞན། རང་འཛོད་ཐོན་མེད་མི་རིགས་ལའང་སློབ་ཚུན་མཁས་ཆེན་དམ་པ་དག་གི་སྲུགས་ཞལ་ལས་མཆེད་པའི་སྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཅེ་ཐབས་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བདག་གིས་ལོ་འདི་འགའི་རིང་སློབ་རྒྱུ་གངས་རིག་གི་སློབ་མིའི་བརྒྱུད་ནས་གངས་རིག་གི་སྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་ལས་དང་ལྷན་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་དེས་ཡོད། འདིར་10 ན་མ་20 བར་གྱི་གངས་གང་ལྷན་གི་རང་ཉིས་རྒྱུ་ཕྱི་མཚུགས་ཚེས་ཕྱེད་ཐབས་གི་གཞེད་པས་གསལ་ཏུ་སློབ་པར་བྱ་བ་ལ།

དང་པོ། རྒྱུ་བཏང་གི་བཅེ་ཐབས།

གངས་རང་རྒྱུ་ཕྱེད་པ་ནི་གངས་ཤིག་དང་གངས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུ་ཕྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། 2×2 , 10^2 , a^2 ལྟ་བུ། དེ་ཡང་རྒྱུ་བཏང་གི་རྒྱུ་ཚེས་བཅེ་སྟངས་སྟར་ཚེས་ཚོགས་ལྟེ།

དཔེར་ན། 13×13 དེ་བཅེ་སྐབས།

$$\begin{array}{r} 13 \\ \times 13 \\ \hline 39 \\ 130 \\ \hline 169 \end{array}$$

དེའང་རྒྱུ་ཕྱེད་གངས་ཀྱི་གནས་སོ་སོའི་སོགས་གི་གངས་ཀྱིས་བརྒྱུར་བའི་གངས་ཀྱི་གཅིག་གནས་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་གནས་སོ་སོའི་སོགས་གི་གངས་ལ་མི་རེ་རེ་བྱས་ནས་བརྒྱུར་བར་བྱ།

གཉིས་པ། ཐོན་ཚེས་ཀྱི་བཅེ་ཐབས།

ཐོན་ཚེས་སྤྱིར་བཅེ་ཐབས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། 19×19 དེ་ཚེ་སྐབས། ཐོག་མར་རྒྱུ་ཕྱེད་གངས་ཀྱི་10 ཡིས་19 ལ་རྒྱུར་ནས་ཐོབ་པའི་གངས་190 དེ་འཕྲེད་ཐོག་གི་འོག་ཏུ་འབྲི་བ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་9 ཡིས་19 ལ་རྒྱུར་ནས་དེའི་ཐོབ་གངས་171 དེ་190 ཡི་འོག་ཏུ་འབྲི་བ། མཚུགས་ཏུ་གནས་ཁ་སྲུག་ཏུ་བརྗོད་པའང་རང་བཞིན་ཏུ་དེས། གཞུང་རྒྱུ་ཚེས་སློབ་དཔེར་ན།

$$\begin{array}{r}
 19 \\
 \times 19 \\
 \hline
 190 \\
 171 \\
 \hline
 361
 \end{array}$$

གསུམ་པ། མཚོ་གསུམ་བཅི་ཐབས།

སྒྲིབ་འཕྱིར་དང་སྒྲིབ་རྒྱུར་ལོ་རྒྱུ་ལྷན་པའི་སྒྲིབ་རང་སྒྲིབ་བཅི་བའི་ཚེས་སྤེར་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤང་བས། སྒྲིབ་མས་རྒྱུར་མཚོ་གསུམ་པར་བཅི་ཐུབ་ན་ཏུ་སྒྲིབ་ཚོད་དམ་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་སྤང་རྒྱས་མང་པོ་འདོན་མི་དགོས་པ་མ་ཟད། གྲངས་རྟེན་གྱི་འཕགས་རྟེན་ལམ་ཉོག་ས་ཐུབ་པས་གྲངས་རྟེན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ལྡང་མཐོར་འདེགས་གཏོང་ཐུབ། དེ་དག་གི་སྐོབ་གྲངས་ཐང་ཀར་མཐོག་ས་འཛིན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་བརྗེད་སྤོང་བས་ཐབས་བཟང་པོ་ཞིག་མིན། བདག་གིས་10 ནས་20 བར་གྱི་རང་ཉིས་སྒྲིབ་ཚེས་ཐབས་གསར་བ་ཞིག་རྟེན་པ་གསུམ་གསལ་ལྟར། དཔེར་ན། 12^2 བཅི་སྐབས། གཅིག་གནས་སྐོག་གི $2 \times 2 = 4$ དེ་གཅིག་གནས་སྐོག་གི $2+2=4$ དེ་བརྒྱ་གནས་སྐོག་གི་བ། བརྒྱ་གནས་སྐོག་གི $1 \times 1 = 1$ དེ་བརྒྱ་གནས་སྐོག་གི་ 144 ཐོབ་ཐུབ། དེ་བཞིན 13^2 དང་ 11^2 ཡང་དེ་ལྟར་ཚེས་ཚོགས་ གཞུང་གི་ཚེས་སྤེར་དཔེར་ན།

$$\begin{array}{r}
 13 \\
 \times 13 \\
 \hline
 1 \times 1 \leftarrow 169 \rightarrow 3 \times 3
 \end{array}$$

ཡང་14 ནས་19 ཡི་གཅིག་གནས་སྐོག་གི་གྲངས་ཀྱི་བརྒྱར་སྐོབ་ཅི་གནས་གཉིས་གྲངས་ཡིན་པས། དེའི་བརྒྱ་གནས་སྐོག་གི་གྲངས་དེ་གོང་གནས་སྐོག་གི་འཕར་བྱས་ནས་བརྒྱན་ཚོགས་ དཔེར་ན། 18^2 བཅི་སྐབས། གཅིག་གནས་སྐོག་གི་གྲངས་གཉིས་བརྒྱར་ན 64 ཐོབ་པས། 6 དེ་གོང་གནས་སྐོག་གི་འཕར་བརྒྱ་གོང་འཕྲིལ་ལྟར་བཅིས་ཚོགས་ཡང་ $8+8+6=22$ ལས་22 ཀྱི་བརྒྱ་གནས་སྐོག་གི་2 དེ་བརྒྱ་གནས་སྐོག་གི་འཕྲིལ་ $1+2=3$ ལ་བརྒྱར་བས་ 324 ཐོབ། དེ་བཞིན 22^2 དེའང་སྐོག་མར་ $9 \times 9 = 81$ དང་། $9+9+8=26$ $1 \times 1 + 2 = 3$ ཐོབ་པས་ཚེས་འཇུག་གི་སྐོབ་གྲངས་ 361 ཡིན། གཞུང་ཚེས་འཕྲིལ་དཔེར་ན།

$$\begin{array}{r}
 19 \\
 \times 19 \\
 \hline
 28 \\
 171 \\
 \hline
 361
 \end{array}$$